

İSLAM DİNİNİN TEMEL KAYNAKLARI

Kuran-ı Kerim, Hz. Peygamber'e vahiy yoluyla indirilen, mushaflarda yazılı olan, değiştirilmeden nesilden nesile nakledilen, okunması ile ibadet edilen, insanlığın benzerini getirmekten aciz kaldığı Allah'ın ilahi kelimasıdır.

Kuran'ın Genel Özellikleri

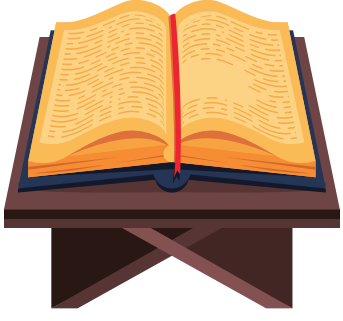
Kuran-ı Kerim, vahiy meleği CEBRAİL aracılığıyla Hz. Muhammed'e vahyedilmiştir.

Peygamber efendimiz dahil hiçbir insanın sözü karışmamıştır. Yalnızca Allah'ın sözüdür.

23 yılda yaşanan olaylar üzerine parça parça indirilmiştir.

İndirilen her ayet ve sure, bizzat Hz. Peygamber tarafından vahiy kâtiplerine harfi harfine yazdırılmıştır. Ayrıca Sahabiler tarafından ezberlenmiştir.

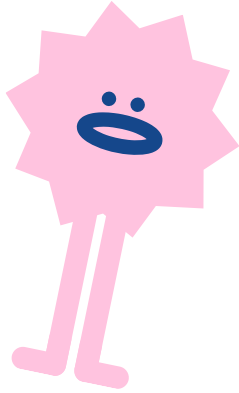
Hz. Peygamber'in vefatından sonra Hz. Ebu Bekir tarafından kitap hâline getirilmiştir. Hz. Osman tarafından da çoğaltılıp İslam dünyasının değişik yerlerine gönderilmiştir.

En son ilahi kitaptır. Ondan sonra bir daha ilahi kitap gelmeyecektir. O, belli bir milletin, ırkın, bölgenin, belli bir zaman diliminin kitabı değil, bütün mekân, zaman ve insanların ilahi kitabıdır. Getirdiği hükümlerin geçerliliği kıyamete kadar devam edecektir.

Kur'an'da ilim, tecrübe ve akılla doğruluğu sabit olan gerçeklere aykırı bir husus yoktur. İlim ve tekniğin gelişmesi, onun daha iyi anlaşılmasına imkân sağlamaktadır.

Kuran-ı Kerim'in bizzat kendisi mucizedir. Bütün şairler onun benzerini ortaya koymaktan aciz kalmıştır.

Kuran-ı Kerim'in Birden çok ismi vardır.
el-Furkan: Hak ile Batılı, Helal ile Haramı ayıran.
ez-Zikir: Allah'ı hatırlatan, Düşündüren.
el-Hâdi: İnsanlara doğru yola gösteren, Rehberlik eden.
en-Nur: Her şeyi aydınlatan.
eş-Şifa: Kalpleri iyileştiren, şifa veren.

Dili Arapça'dır. İlahi kitaplar gönderilen kavmin diline göre indirilir.

Surelerin bir kısmı Mekke şehrinde Diğer kısmı ise Medine şehrinde inmiştir.

Sünnetin Özellikleri

Sünnet; Kuran-ı Kerim'den sonra İslam dininin İkinci temel kaynağı olup Hz. Peygamber'in söz(söylemiş olduğu güzel sözler/hadis), fiil (yaptığı davranışlar) ve takrirlerini (bir davranışı gördüğünde tepki vermesi/onaylaması) içeren örnek davranışlarıdır. Tanımdan hareket 3 kısımda inceleyebiliriz.

Kavli Sünnet; Peygamber efendimizin söylemiş olduğu sözlerdir. Hadis olarak nakledilen sözler bu kapsamda değerlendirilir.

Fiili Sünnet; Peygamberimizin Yapmış olduğu davranışlardır. Örneğin Peygamberimiz namaz konusunda "Ben Nasıl kılıyorsam sizde öyle kılın" buyurarak bizzat uygulamalı olarak namazın kılınışını göstermiştir.

Takriri Sünnet; Peygamber efendimizin karşılaştığı olaylar karşısında herhangi bir tepki vermemesi, susarak o şeyi onaylaması demektir. Sahabeden birisi soğuk bir gecede abdest yerine teyemmüm alarak namaz kılmış. Peygamberimiz nedenini sorduğunda " Kendinizi öldürmeyin! Şüphesiz Allah sizi esirgeyecektir." ayetini delil gösterdi. Peygamberimiz hiç bir şey demedi.

İslam Dininde Kuran ve Sünnet Ayrılmaz Bir Bütündür.

Kuran-ı Kerim'in Ana Konuları

Kur'an'ın ana konuları ile kastedilen, onun diğerlerine oranla üzerinde daha çok durduğu temel konular ve bu konularda ortaya koyduğu temel esas ve ilkelerdir. Kur'an-ı Kerim'in başlıca ana konuları inanç, ibadet, ahlak, sosyal hayat ve kıssalardır.

İNANÇ

İslam dininin temelini oluşturan inanç, Kur'an-ı Kerim'in ana konularının başında gelir. İnanç, Allah'ın (c.c.), Hz. Peygamber (s.a.v.) aracılığıyla gönderdiği esas ve ilkelerin tamamını kalp ile doğrulamak, dil ile söylemek ve bunların doğruluğunu tereddüt etmeden kabul etmektir. Bir kimsenin Müslüman olabilmesi için öncelikle iman edilmesi gereken hususlara inanması gerekir.

İslam inancının temelini TEVHİD oluşturur. Tevhid, Allah'tan başka ilah olmadığına onun eşi ve benzerinin bulunmadığına inanmak demektir.

Kuran, geçmiş toplumların yanlış inanışlarını eleştirir ve doğru inancın nasıl olması gerektiğini ifade eder.

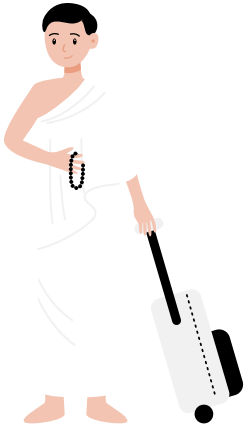
Hristiyanlar Hz. İsa'yı Yahudiler ise Hz. Üzeyr'i Allah'ın oğlu kabul ettikleri için onların bu yanlış inanışları eleştirilmiştir.

6 inanç (iman) esası şu şekilde ifade edilir;

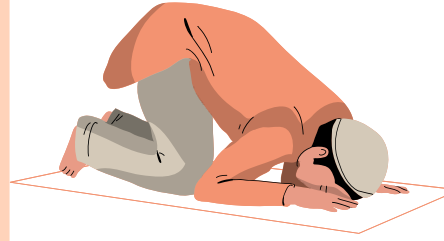
- 1) Allah'a iman:** Allahtan başka ilah olmadığına, onun eşi, benzeri, ortağı olmadığına inanmak demektir.
- 2) Meleklerle İman:** Nurdan yaratılmış ve sürekli olarak Allah'a ibadet eden iyi varlıklar olduğuna inanmaktır.
- 3) Peygamberlere İman:** Allahtan aldığı vahyi insanlara eksiksiz iletmekle görevli elçilerdir. 25 peygamberin ismi Kuran'da geçmektedir.
- 4) Kitaplara İman:** Allah insanlara yol göstermek için ilahi kitaplar göndermiştir. Dört kutsal kitap vardır. Kuran değişmeyen tek kitaptır.
- 5) Ahirete iman:** İnsanların öldükten sonra yeniden dirileceği ve hesap vererek davranışlarının karşılığını alacakları bir yerin olmasına inanmaktır.
- 6-Kader ve Kazaya iman:** Allah'ın her şeyi belirli bir ölçü ile var ettiğine ve bu şeylerin vakti geldiğinde gerçekleşmesine inanmaktır.

İBADET

Kur'an-ı Kerim'in ana konularından biri de ibadettir. İbadet, kulluk vazifesi içinde Allah'a (c.c.) sevgi, saygı ve teşekkürünü göstermek ve hoşnutluğunu kazanmak amacıyla onun emirlerine uyup yasaklarından kaçınmak için kişinin yaptığı iradi davranışlardır.

İslam dininde **İbadetlerin yalnızca Allah'a yapılacağı açık bir şekilde ifade edilmiştir.** Kişinin Allah'ın rızasını gözeterek yaptığı her şey ibadet olarak nitelendirilir. Anne-babaya iyilik etmek, yoldaki taşı kaldırmak, selam vermek, ilim öğrenmek, çalışmak, yetimleri gözetmek, hasta ziyaretinde bulunmak, komşularla iyi geçinmek, Allah'ı zikretmek, çevreyi korumak da ibadet kapsamında değerlendirilebilir.

İslam Dininde Yapılması Emredilen İbadetler Şunlardır;

- 1) NAMAZ KILMAK:** Her Müslümanın yerine getirmesi gereken bir ibadettir. 5 vakit namaz, cuma ve cenaze namazları..
- 2) ORUÇ TUTMAK:** Sağlıklı kimselerin imsak vaktinden güneş batıncaya kadar yeme ve içme gibi isteklerden uzak durmasıdır.
- 3) ZEKAT VERMEK:** Zengin Müslümanların mallarından fakirlere belirli miktar vermeleridir.
- 4) HACCA GİTMEK:** Ömür de bir defa da olsa Kabe'yi ziyaret ve bir takım ibadetlerin yerine getirilmesidir.
- 5) SADAKA VERMEK:** Kişinin muhtaç kimselere maddi ve manevi yardım etmesidir
- 6) DUA ETMEK:** İsteklerin aracısız olarak Allah'a iletilmesidir. Dua, peygamberimizin ifadesiyle ibadetin özüdür.

Kuran-ı Kerim'in Ana Konuları

Kur'an'ın ana konuları ile kastedilen, onun diğerlerine oranla üzerinde daha çok durduğu temel konular ve bu konularda ortaya koyduğu temel esas ve ilkelerdir. Kur'an-ı Kerim'in başlıca ana konuları inanç, ibadet, ahlak, sosyal hayat ve kıssalardır.

AHLAK

Ahlak, Kur'an-ı Kerim'de yer alan ana konulardandır. **Ahlak**, insanın iyi ya da kötü olarak nitelendirilmesine olanak tanıyan davranışlar bütünüdür. İslam dininin temel amaçlarından biri, kişinin maddi ve manevi çevresine katkıda bulunacak güzel ahlaki davranışlar sergilemesini sağlamaktır. Yani güzel ahlaki davranışlar yapan, kötü tutum ve davranışlardan sakınan kişilikler oluşturmaktır. Kur'an-ı Kerim, İslam ahlakının ilke ve hükümlerinin en temel kaynağıdır. Bir kişinin İslam'ın ahlak ilke ve esaslarını en kısa ve doğru şekilde öğrenebileceği kaynak Kur'an'dır.

Kur'an, kişinin iyi ahlaklı olması için hangi davranışların kötü, hangilerinin iyi olduğunu bildirir ve herkesin yaptığı iyi veya kötü davranışların karşılığını ahirette göreceğini bildirir.

Kur'an-ı Kerim'de iyilik, doğruluk, dürüstlük, kardeşlik, kimsesizlere yardım etmek, güzel söz söylemek, anne ve babaya iyi davranmak gibi güzel davranışlar öğütlenir.

İnsanlar arası ilişkileri ve toplumun huzurunu bozan yalan söylemek, iftira etmek, cimrilik, adam öldürmek, savurganlık, bozgunculuk, çekememezlik, gıybet vb. kötü davranışlardan da kaçınmak gerektiği bildirilir

İslam'ın Tavsiye Ettiği Davranışlar

- Dürüst olmak
- Adaletli Olmak
- Sabırlı ve Hoşgörülü olmak
- İsraf etmemek
- Affedici olmak
- Emaneti korumak
- Tevekkül etmek
- Cömert olmak

İslam'ın Yasak Ettiği Davranışlar

- İftira etmek
- Dedikodu yapmak
- Kıskançlık (Hased) etmek
- Hırsızlık
- Alay etmek
- Başkasının kusurlarını araştırmak
- Anne-babaya saygısız davranmak
- kin tutmak
- özel hayatı ihlal etmek

MUAMELAT (Sosyal Hayat)

İslam dininde sosyal hayat için “muamelat” kavramı kullanılır. Muamelat, alım satım, kiralama, şirketler, anlaşmalar, emanetler, kefalet, vasiyet, miras, davalasma, evlilik, suçlar ve cezalar gibi konularda insanların birbiriyle olan ilişkilerini düzenler. Kur'an-ı Kerim'de yer alan ana konulardan biri de sosyal ilişkileri (muamelat) düzenleyen ilke ve esaslardır. Bunlar bireyin bireyle, bireyin toplumla veya toplumların birbiriyle olan ilişkilerini düzenleyen ilkelerdir.

“İnsanlardan alırken ölçüp tarttıklarında tam, onlara vermek için ölçüp tarttıklarında ise noksan yapan hilekârlara yazıklar olsun!”

“Eğer karı-kocanın aralarının açılmasından korkarsanız, erkeğin ailesinden bir hakem ve kadının ailesinden bir hakem gönderin. Bunlar barıştırmak isterlerse Allah aralarını bulur. Şüphesiz Allah her şeyi bilen, her şeyden haberdar olandır.” ayetleri bu alana örnektir.

KISSALAR

Allah'ın (c.c.) Kur'an-ı Kerim'de bazı peygamberler, geçmiş milletler, topluluklar ve peygamber olmayan kimseler hakkında verdiği gerçek bilgi, olay ve anlatımlara denir. Kur'an-ı Kerim'de anlatılan kıssaların başında, peygamberler ve onların gönderildikleri toplumların hayatları gelir. (Hz. Musa, Hz. İsa, Hz. Yusuf vb.)

Peygamber kıssalarının yanı sıra geçmişte yaşamış bazı toplumlar ve peygamber olmayan kimselerin de kıssaları yer alır. Örneğin **İsrailoğulları, Ashab-ı Kehf, Ad ve Semud kavimleri, Hz. Meryem (a.s.), Hz. Lokman (a.s.), kıssaları bunlardandır.**

Anlatılan kıssaların temel amacı, insanların ibret almalarını sağlamaktır. Yoksa tarihî bir olayın yalın bir biçimde anlatılması amaçlanmamıştır.